

Ја свједочим!

Током Другог свјетског рата у пронацистичкој Независној Држави Хрватској (НДХ), која је по Раулу Хилбергу била Хитлеров сателит пар екселанс, почињен је троструки геноцид. НДХ је формирана на територији окупиране Краљевине Југославије и обухватала је територију данашње Хрватске, Босне и Херцеговине и дијела Србије. По угледу да нацистичку расну идеологију и законодавство, у НДХ је формиран „хрватски политички народ“, који су чинили Хрвати католичке, муслиманске и малим дијелом протестантске вјере.

Срби су били примарна жртва у НДХ. У складу са идеологијом нацистичког новог поретка, поред њих су за уништење били одређени и Јевреји и Роми. Током овог троструког геноцида у НДХ су прогоњени и политички противници припадници других нација.

Специфичност НДХ огледала се и у чињеници да је то била једина земља у нацистичком новом поретку у којој Јевреји нису биле примарне жртве, али, чак и упркос томе, нису поштеђени прогона. Напротив, јеврејска заједница у НДХ у односу на њен укупан број, страдала је у већем проценту него што је то био случај у остатку Европе под нацистичком окупацијом. Истовремено, у односу на процијењени број Рома који је живио на територији НДХ, они су процентуално највише страдали.

Важно је напоменути да је Геноцид над Србима у НДХ био могућ у контексту нацистичког уништења европској јеврејства, те да и нацистичка Њемачка сноси пуну одговорност за Геноцид над Србима у НДХ.

Жртве су биле изложене злочинима чија се суровост, непосредна укљученост починилаца и примитивност у академској заједници наводи као главна карактеристика геноцида у НДХ. Осим великог броја појединачних и масовних стратишта НДХ је одликовало постојање логора од којих су се посебно истицала два: Систем логора смрти Госпић-Јадовно-Паг и систем логора смрти Јасеновац, који је постао симболом свеукупног страдања. Оснивани су посебни логори само за дјецу, што НДХ чини јединственим примјером у историји злочина.

Оно што се десило Србима у НДХ је за нас догађај библијских размјера. Око 2 милиона Срба (око 30% становништва НДХ), колико је живјело на територији НДХ, је од стране ове пронацистичке државе стављено ван закона и било одређено за потпуно економско, културно, идентитетско и биолошко уништење.

Срби су били жртве геноцида у пронацистичкој Независној Држави Хрватској (НДХ) током Другог свјетског рата.

Око 2 милиона Срба у НДХ је стављено ван закона и одређено за уништење.

План за спровођење геноцида је подразумијевао да је потребно 1/3 Срба протјерати, 1/3 покатоличити, а 1/3 побити.

22. АПРИЛ ДАН СЈЕЋАЊА НА ЖРТВЕ ГЕНОЦИДА НАД СРБИМА У НДХ 1941-1945.

Од 2 милиона Срба НДХ је спровођењем своје геноцидне политике успјела да обухвати 1,3 - 1,4 милиона жртва.

Мапа највећих
стражишта ☠ и
логора ☠ у НДХ

22. априла 1945. године посљедња група преживјелих јасеновачких логораша извршила је пробој и самоослобађање.

Државни план НДХ за уништење Срба на њеној територији је био да се 1/3 протјера из НДХ, 1/3 да се присилно преведе у католичанство те асимилиује, а 1/3 да се физички уништи, односно побије. У оквиру спровођења нацистичке геноцидне политике и Срби су, као и припадници других народа и група одређених за уништење, били обиљежени обавезним ношењем трака плаве или, у неким случајевима, друге боје. О томе нам свједочи и плава трака са логорашким бројем једне од жртва система логора смрти Јасеновац.

До прољећа 1945. године и слома нацизма у Европи, НДХ је у овом Геноциду успјела да уништи око 2/3 српског народа на горе поменуте начине. Између 20% и 25% укупног српског становништва које је живјело у НДХ протјерано је на територију окупиране Србије, а приближно једнако толико је насилно преобраћено у римокатоличку вјеру. Убијено је око 30% укупног српског становништва. Током овог периода српске заједнице на територији која је била под ефективном контролом НДХ биле су готово у потпуности уништене. **Према процјенама којима данас располажемо, око 1,3-1,4 милиона Срба, жртва Геноцида у НДХ, је протјерано, покатоличено и побијено.**

У крајевима у којима су Срби чинили већину, онај дио народа који је успио да избјегне смрт, побунио се против геноцидне политике НДХ и покренуо један од првих антинацистичких покрета отпора у окупираној Европи. Углавном током 1942. године овај покрет се коначно подијелио на монархистичку и комунистичку опцију. До краја рата, покрети отпора на територији окупиране Краљевине Југославије имали су претежно српски карактер, а тек након капитулације Италије у јесен 1943. године у комунистичком покрету био је нешто повећан број хрватских и муслиманских те припадника других народа.

22. априла 1945. године посљедња група преживјелих логораша система логора смрти Јасеновац је својеврсним јуришом живота извршила пробој из логора и својим херојством обезбиједила себи живот и слободу. Овај дан се обиљежава као Дан сјећања на жртве Геноцида над Србима у Независној Држави Хрватској и хероје устанка и борбе.

Ми смо потомци, сународници и свједоци жртва Геноцида над Србима у НДХ, али и хероја који су подигли устанак против нациста у Европи. Да, ми свједочимо да су живјели, страдали, храбро водили борбу и побиједили. Ми смо њихов глас, свједоци и побједа над злом и деструкцијом! Зато и ја свједочим!!!

ЈА САМ ЊИХОВ ГЛАС И ПОБЈЕДА, ЗАТО И ЈА СВЈЕДОЧИМ!